Memo

Onderwerp
Beantwoording vragen compensatieregeling OZB

Datum
10 februari 2026

Aan
Gemeenteraad

Van
College/M. Versluis

Doel
Informeren

Beste leden van de raad,

Samenvatting

Bij de behandeling van de Compensatieregeling Onroerende Zaakbelasting Hollands Kroon 2026 tot en met 2030 (hierna: compensatieregeling OZB) in de gemeenteraadsvergadering van 29 januari jl. is toegezegd de gekozen systematiek (van een compensatieregeling) nogmaals juridisch te beoordelen. Dit naar aanleiding van door de fractie van de VVD ingebrachte jurisprudentie[i], die mogelijkerwijze in de weg staat van die systematiek.

De voorliggende compensatieregeling is beoordeeld aan de hand van de ingebrachte jurisprudentie. De uitkomst is dat deze regeling niet in strijd is met het wettelijke kader en niet geraakt wordt door die jurisprudentie.

De jurisprudentie wraakt de systematiek waarbij een verdergaande tariefdifferentiatie in de OZB is toegepast dan wettelijk is toegestaan op grond van de Gemeentewet. Ook het bereiken van deze differentiatie buiten de belastingverordening om, via een private derde partij, achtten de Gerechtshoven in strijd met doel en strekking van de wet. Daarvan is geen sprake, omdat geen differentiatie wordt toegepast en een compensatieregeling wordt toegepast.

Omdat de regeling niet in strijd is met de wet of jurisprudentie wordt overgegaan tot publiceren van de regeling zodat deze in werking kan treden.

De raad heeft de regeling vastgesteld en deze kan niet ambtshalve gewijzigd worden gepubliceerd om de regeling vanaf 1 januari 2025 in werking te laten treden. Het college kan wel voor 2025 ambtshalve de regeling toepassen op de aanslag 2025 voor de instellingen die in 2026 voor de compensatie in aanmerking komen. Het gaat dan om een bedrag van € 40.000,-.

Toelichting

In de Kadernota 2025 is een verhoging van de OZB voor bedrijven (lees: niet-woningen) opgenomen. Deze verhoging geldt ook voor verenigingen en stichtingen met een eigen accommodatie. In de Kadernota is aangegeven dat onderzocht wordt of het mogelijk is stichtingen en verenigingen hierop te compenseren als dit nodig is.

Bij de beantwoording van technische vragen van het CDA heeft het college aangegeven te onderzoeken hoe de gemeente dit kan doen met bestaande instrumenten.

Meerdere gemeenten maken al gebruik van de mogelijkheid om subsidie te verlenen aan verenigingen en stichting om hen te compenseren voor de OZB.

Het compenseren van de OZB aan maatschappelijke instellingen is niet te vergelijken met de situaties in de uitspraken van gerechtshoven die de VVD aanhaalde. In die uitspraken gaat het om een opslag op de OZB om een ondernemersfonds te voeden, waarbij bepaalde partijen gebruik kunnen maken van een retributieregeling. De essentie van deze uitspraken is dat een opslagtarief ten behoeve van een ondernemersfonds, in combinatie met een retributieregeling, gezien wordt als ongeoorloofde tariefdifferentiatie.

In Hollands Kroon kennen alle niet-woningen hetzelfde tarief, maar krijgen de maatschappelijke instellingen de mogelijkheid compensatie aan te vragen (vergelijkbaar met subsidie) om dit niet ten koste te laten gaan van hun activiteiten in het belang van de gemeenschap en het bereiken van gemeentelijke maatschappelijke doeleinden. Gelet hierop is de compensatieregeling dus niet in strijd met de wet of jurisprudentie. Er wordt daarom overgegaan tot publiceren van de regeling zodat deze in werking kan treden.

Compensatie toepassen voor 2025

De compensatieregeling OZB die door de raad is vastgesteld, is opgesteld voor de jaren 2026 tot en met 2030. Dit is ook op die manier in de regeling vastgelegd. Omdat de raad de regeling heeft vastgesteld kan er geen andere regeling worden gepubliceerd. Het college kan wel voor 2025 ambtshalve de regeling toepassen op de aanslag 2025 voor de instellingen die in 2026 voor de compensatie in aanmerking komen. Het gaat dan om een extra financiële impact van € 40.000, die in de jaarrekening verwerkt kan worden.

[i] 1. Gerechtshof Arnhem - Leeuwarden nummer BK-ARN 23/2546 uitspraakdatum: 14 januari 2025 ECLI:NL:GHARL:2025:156 GER
2. Gerechtshof Den Haag nummer BK-19/00596 uitspraak d.d. 14 juli 2020 ECLI_NL_GHDHA_2020_1288
3. Gerechtshof Den Haag nummers BK-19/00294 en BK-19/00295 uitspraak van 12 mei 2020 ECLI:NL;GHDHA:020:927